Meldpunt vreemdelingendetentie

0800-3388776 (gratis)

Stichting Landelijk Ongedocumenteerden Steunpunt

Meldpunt Vreemdelingendetentie verzamelt meldingen over de omstandigheden in vreemdelingendetentie.

Het doel is om zo meer zicht te krijgen op de detentie-omstandigheden en dit terug te koppelen naar de politiek en media. Daarnaast bieden we hulp bij de opvolging van klachten.

Hebt u een klacht? Bel dan naar **010-7470156**. Vanuit detentie kunt u gratis bellen naar **0800-3388776**.

Volg ons op **Twitter** via **@info_vr**, of via onze **Facebook** pagina**.**

Bekijk onze website: www.meldpuntvreemdelingendetentie.nl

Nieuwsbrief Augustus 2017

Onderwerpen

1. Meldingen bij het Meldpunt Vreemdelingendetentie
2. Rectificatie nieuwsbrief juli
3. Rapport Inspectie Veiligheid en Justitie
4. Gezamenlijke klacht visitatie
5. Geboeid vervoer
6. Opvallende meldingen
7. Uitzettingscijfers
8. Infographic DJI over vreemdelingenbewaring
9. DJI'er vlogt in detentie
10. Poging tot zelfmoord door Afghaanse jongen in bewaring update
11. Rapportage vreemdelingenketen
12. DJI in getal
13. Capaciteit- en bezettingscijfers
14. Wakes
15. Kaarten schrijven

1. Meldingen bij het Meldpunt Vreemdelingendetentie

In de periode van 20 juli tot en met 11 september is het Meldpunt Vreemdelingendetentie 140 keer gebeld door mensen in vreemdelingenbewaring. Dit is gemiddeld 3,6 telefoontjes per werkdag.

Veel van deze meldingen, namelijk 103, kwamen uit het detentiecentrum van Rotterdam. Er kwamen 20 meldingen uit het detentiecentrum van Zeist.

De meldingen die wij binnenkrijgen verdelen we onder in verschillende categorieën. Er gingen 35 meldingen over de medische zorg en 12 meldingen over de terugkeer. Opvallend genoeg is in de categorie klachtenafhandeling het vaakst van alle categorieën melding gemaakt, namelijk 40 keer.

2. Rectificatie nieuwsbrief juli

In de nieuwsbrief van juli 2017 is een fout vastgesteld onder het kopje 'Meldingen bij het Meldpunt Vreemdelingendetentie'. De gegevens die daarin stonden klopten niet helemaal, hieronder volgen de correcte gegevens:

In de periode van 23 mei 2017 tot en met 18 juli is het Meldpunt Vreemdelingendetentie 113 *keer gebeld door mensen in vreemdelingen*bewaring. *De meeste meldingen kwamen uit detentiecentrum Rotterdam (51) en de minste uit detentiecentrum Schiphol (23). Momenteel heeft het Meldpunt 36 'cliënten' waarvan er 18 in Rotterdam zitten, 12 in Zeist en 6 in Schiphol. De meldingen worden onderverdeeld in verschillende categorieën. De meeste meldingen gingen over de medische zorg in detentie(*31*) en over contact met de advocaat en de buitenwereld (* 41*). Verder gingen veel telefoontjes over terugkeer naar het land van herkomst(*17*).*

3. Rapport Inspectie Veiligheid en Justitie

Op 28 augustus heeft de Inspectie Veiligheid en Justitie een rapport uitgebracht over de brand op 26 mei 2016 in het detentiecentrum Rotterdam. Dit rapport is uitgebracht naar aanleiding van het rapport dat het Meldpunt heeft geschreven samen met Amnesty International en Dokters van de Wereld over de gang van zaken rondom de brand in het detentiecentrum van Rotterdam. Het is goed dat de Inspectie dit onderzoek alsnog heeft ingesteld en hierover haar conclusies heeft getrokken. De Inspectie heeft veel aandacht voor de visitaties die op de dag van de brand plaatsvonden. Helaas is er nauwelijks aandacht voor de isoleercellenplaatsingen.

Snel terugvinden wat er ook alweer gebeurde tijdens de brand? Bekijk de uitzending van Eenvandaag met een rapportage over de brand hier terug!

4. Gezamenlijke klacht visitatie

In de nieuwsbrief van juli 2017 schreven wij over de visitatie van 22 personen in detentiecentrum Rotterdam. Hun cel werd op 14 april opengemaakt door een speciaal LBB team, oftewel de Landelijke Bijzondere Bijstand van de DV&O, voor een zoekactie. De mannen werden op hun cel gevisiteerd door de LBB die volgens de melders een soort ME kleding droegen. Vervolgens moesten zij in de keuken wachten tijdens de cel doorzoeking, en bij terugkomst zouden enkelen opnieuw gevisiteerd zijn.

Visitatie is een zeer traumatische ervaring en dit kan zelfs een schending van artikel 3 EVRM zijn: het verbod op foltering en onmenselijke of vernederende behandeling. Dit blijkt uit de zaak van mevrouw L. tegen de Nederlandse overheid. Daarnaast vinden wij visitatie onnodig omdat er in detentiecentrum Rotterdam bodyscans aanwezig zijn.

De klacht is door de beklagcommissie ongegrond verklaard. Zij gaven hiervoor het argument dat visitatie pas een schending van artikel 3 EVRM kan zijn bij stelselmatige visitatie. Daarnaast mag de directeur de LBB inschakelen zodra hij dit nodig acht. De directeur had aangegeven dat de LBB werd ingeschakeld vanwege de vermissing van een aardappelschilmesje. Tijdens de beklagzitting werd duidelijk dat het aardappelschilmesje al voor de actie was gevonden maar dat het bij deze zoekactie om een opeenstapeling van incidenten ging. Ook gaf de directie aan dat wanneer de LBB wordt ingeschakeld, zij vanaf dat moment de regie in handen neemt en op deze manier zelf voor visitatie had gekozen. De directie blijft wel verantwoordelijk voor de acties van de LBB.

Het Meldpunt heeft een beroep bij de RSJ ingediend tegen de uitspraak van de beklagcommissie. De klagers geven namelijk aan twee keer te zijn gevisiteerd. Dit kan worden aangemerkt als stelselmatig en daarbij is er geen logische verklaring waarom de mannen twee keer zijn gevisiteerd. Zij moesten in de keuken blijven wachten terwijl hun kamers werden onderzocht. Daarnaast blijft het onduidelijk waarom en onder welke protocollen de LBB is ingeschakeld, dit is een heftige ingreep waarbij de LBB vaak gebruik maakt van visitatie.
De keuze voor het inschakelen van de LBB zou volgens ons voldoende verantwoord moeten zijn en daarbij zou er een duidelijke richtlijn moeten zijn. Een opeenstapeling van incidenten levert geen direct gevaar op waarvoor de klagers een LBB-team noodzakelijk achten.
Wij wachten momenteel de uitspraak af.

5. Geboeid vervoer

Vanaf 22 juni 2016 heeft het Meldpunt geholpen met vijftien meldingen over geboeid vervoer. Het gaat hier om geboeid vervoer naar het ziekenhuis, de rechtbank en de ambassade. De meldingen komen vanuit elk van de drie detentiecentra. Veertien keer heeft het Meldpunt geholpen met het schrijven van een schriftelijke klacht, eenmaal is de klacht mondeling tijdens een beklagzitting ingediend. Deze klacht is vervolgens niet meegewogen omdat hij niet schriftelijk was ingediend. Bij drie zaken is het onduidelijk of de klacht uiteindelijk is ingediend bij de beklagcommissie. De elf overige zaken liggen bij de beklagcommissie van het betreffende detentiecentrum. In vier van deze zaken is inmiddels een beslissing genomen, drie klachten zijn gegrond verklaard en één klacht ongegrond. De ongegrond verklaarde klacht betrof een persoon die wegens het gebruik van handboeien weigerde om naar het ziekenhuis te gaan, in praktijk is hij dus niet geboeid vervoerd waardoor de klacht ongegrond verklaard werd. Bij de gegrond verklaarde klachten is er één keer een financiële tegemoetkoming van €25,- geboden en de andere twee kregen een tegemoetkoming van €10,- Op de overige zeven klachten wachten wij nog op de uitspraak, bij vijf zaken is er al een beklagzitting geweest.

Als verweer worden telkens dezelfde argumenten gebruikt, namelijk dat het om vervoer naar een “publieke ruimte” gaat waardoor het risico tot onttrekking te groot zou zijn. Deze motivering volstaat volgens de beklagrechter niet! In onze zaken is dit argument driemaal ongegrond verklaard, maar ook in voorgaande jurisprudentie bleek dit argument onvoldoende. Daarnaast zou er, volgens de transportinstantie, sprake zijn van een foutieve of onvolledige vermelding op de transportaanvraag vanuit het detentiecentrum over o.a. de verblijfstatus van de persoon in detentie. Het zou voor de transportinstantie onduidelijk zijn om wat voor soort gedetineerde (bestuursrechtelijk/strafrechtelijk) het gaat, waardoor de risico inschatting van de transportinstantie bemoeilijkt wordt. De directie van de transportinstantie is zelfs bij het Meldpunt op bezoek geweest om dit toe te lichten. Over dit argument heeft de beklagcommissie zich niet specifiek geuit, echter zouden bestuursrechtelijke vreemdelingen, ongeacht in welk detentiecentrum en onder welk artikelnummer, niet zonder meer geboeid vervoerd mogen worden. Het argument is dan ook onvoldoende om deze structurele fout te verantwoorden.

De gemiddelde afhandelingstijd van de klachten was 90 dagen, waarbij Schiphol op kop gaat met een afhandelingstijd van 130 dagen, naast een klacht die nog loopt van 29 maart 2017 waarbij de beklagzitting al op 8 mei 2017 heeft plaatsgevonden. Hoewel de uitspraak nog op zich laat afwachten is de klager inmiddels vrijgelaten. Zeist heeft één klacht binnen 21 dagen kunnen afhandelen, die uitspraak valt hier op de site van de beklagcommissie te lezen, echter lopen er ook bij Zeist nog onafgeronde klachten vanuit juni 2017.

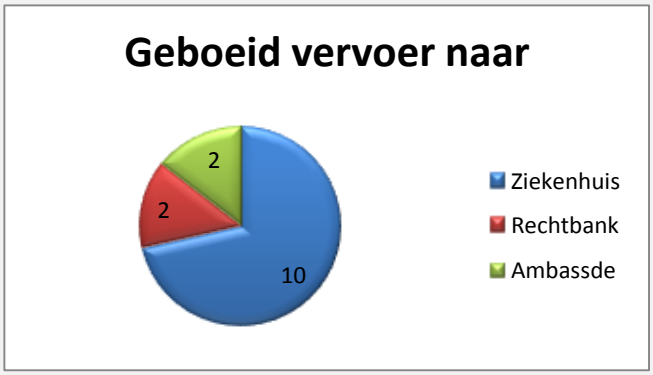

Figuur 1. Geboeid vervoer uitgezet naar locatie

Een derde van de klachten komt van dezelfde man die zit ingesloten op het detentiecentrum Schiphol. Hoewel zijn eerste klacht al in november 2016 gegrond was verklaard, is hij hierna alsnog geboeid vervoerd. Wij wachten nog op de beslissingen.

6. Opvallende meldingen

Drie uur durende rit

Meneer K. is meer dan 40 dagen in hongerstaking geweest in detentiecentrum Zeist. De detentieperiode beviel hem zwaar. Nadat de man fysieke klachten kreeg is hij meer gaan drinken en ook kleine hoeveelheden gaan eten. Hij belde regelmatig met het Meldpunt om zijn verhaal kwijt te kunnen. Het Meldpunt heeft hem ondersteund door een luisterend oor te bieden en hem zo goed mogelijk bij te staan op momenten dat hij vond dat zijn rechten in detentie in het geding waren. Zo heeft hij met behulp van het Meldpunt een klacht ingediend over zijn vervoer naar de rechtbank en zijn verblijf daar. De man meende per rit ongeveer drie uur in de bus te hebben gezeten, en moest bij de rechtbank zelf in een kale kamer ongeveer twee en een half uur wachten. Bovendien is hem geen mogelijkheid om te luchten aangeboden, hij werd bij terugkomst in het detentiecentrum direct ingesloten in zijn cel. Eind van de maand volgt een beklagzitting over het feit dat Meneer K., onder andere door het lange reizen, geen mogelijkheid heeft gekregen om te luchten.

Begin augustus kreeg hij het bericht dat hij uit vreemdelingendetentie zou worden vrijgelaten. Echter bleek in de week van 7 augustus dat hij nog een boete open had staan. Hij moest de boete van ongeveer €200,- betalen of nog vijf dagen in het detentiecentrum blijven. Dit betekent dat de man enkele dagen op strafrechtelijke titel in vreemdelingenbewaring zou zitten. Hij betaalde de boete zo snel mogelijk en na enige verwarring over het betaalkenmerk en de ontvangst bij het CJIB werd hij uiteindelijk vrijgelaten op 11 augustus. K. heeft meer dan drie maanden vast gezeten.

De beklagzitting zal door het Meldpunt gedaan worden namens Meneer K.

What criminal law can uphold this criminal act of holding someone in custody who is not a criminal

When you are closed inside, you are a little bit paranoid. But it is getting better.

Openen van post

In de nieuwsbrief van juli 2017 schreven wij over een ongegrond verklaarde klacht over medische post die was opengemaakt. Klager is met behulp van het Meldpunt tegen deze klacht in beroep gegaan, hier is nog geen uitspraak over gekomen. Vervolgens was er nogmaals post van een geprivilegieerde instantie opengemaakt, waarop klager een schikking met het detentiecentrum heeft getroffen.

Helaas is in augustus voor een derde maal medische post van deze klager opgemaakt. Het Meldpunt heeft geholpen met het schrijven van een klacht voor de beklagcommissie. Er werd een zitting gepland maar ondertussen is klager vrijgelaten. De zitting is daardoor geannuleerd en de beslissing is schriftelijk afgedaan. De klacht is ongegrond verklaard .

Insluiting op cel

Afgelopen maand werden wij gebeld door Meneer A., hij vertelde dat heel zijn afdeling al de gehele ochtend ingesloten zit in de cel en dat ze allemaal gefouilleerd zijn. Daarnaast waren ook alle cellen doorzocht en volgens A. als een puinhoop door de bewakers achtergelaten. Hij had geen idee waarvoor dit allemaal gebeurde en wilde graag wat meer duidelijkheid. Deze insluiting heeft uiteindelijk de hele ochtend geduurd, naast de middag insluiting die standaard van 12:00-14:00uur is. De cellen zijn dus vanaf ’s avonds tot 14:00uur ‘s middags niet meer open geweest. A. klaagde daarnaast over het niet ontvangen van zijn ontbijt en lunchpakket. Normaal gesproken wordt dat rond 10:00uur uitgedeeld, maar wegens de insluiting niet.

7. Uitzettingscijfers

Op de website van Stichting INLIA zijn nieuwe cijfers gepubliceerd over het aantal uitzettingen van mensen vanuit vreemdelingendetentie. De cijfers zijn verkregen als antwoorden op een Wob-verzoek van INLIA. In de eerste helft van 2017 zijn circa 490 mensen uitgezet naar het land van herkomst. Veruit de meeste mensen zijn uitgezet naar Albanië, namelijk circa 160. Daarna volgt Afghanistan waarnaar 40 mensen vanuit vreemdelingendetentie zijn uitgezet.

INLIA heeft al eerder de cijfers van het aantal uitzettingen van 2016 opgevraagd. In de nieuwsbrief van juli schreven wij hier ook al over. In 2016 zijn 914 vreemdelingen uitgezet naar het land van herkomst, waarvan de meesten ook naar Albanië (382), gevolgd door Afghanistan (36). De landen waarnaar de meeste uitzettingen plaatsvinden zijn hetzelfde gebleven. Het ligt dan ook in de lijn der verwachtingen dat ook de rest van dit jaar de meeste vreemdelingen zullen worden uitgezet naar Albanië.

Toch is het zeer opvallend dat er in de eerste helft van 2017 al meer mensen naar Afghanistan zijn uitgezet (40) dan over 2016 in zijn geheel (36). Dit is een trend die we zeker in de gaten houden: samen met andere mensenrechten- en kinderrechten organisaties hebben wij in april al opgeroepen om uitzettingen naar Afghanistan te stoppen.
Ook naar Servië zijn er in de eerste helft van 2017 al meer mensen uitgezet (20) dan in geheel 2016 (16). Naar Georgië zijn er in geheel 2016 net zoveel personen uitgezet als in de eerste helft van 2017, namelijk 30[1], ditzelfde geldt voor Polen (20). Naar Armenië blijkt er juist een uitzettingsstop: hoewel er in 2016 29 personen naar Armenië bleken te zijn uitgezet, zijn er in 2017 nog geen of nauwelijks personen naar Armenië uitgezet. Verder is het opvallend dat er in de eerste helft van 2017 nieuwe landen in de top 10 staan, zoals Algerije, Macedonië, China en Brazilië. In 2016 kwamen deze landen niet eens voor in de top 20 van landen waarnaar wordt uitgezet. Naar India, de Russische Federatie, Bulgarije en Ghana is er dit jaar nog niet of nauwelijks uitgezet.

In het antwoord op het WOB-verzoek staan andere cijfers over het aantal personen dat in bewaring is gesteld in de eerste helft van 2017 dan in de rapportage vreemdelingenketen. In het WOB antwoord staat dat er 1570 personen in vreemdelingenbewaring instroomden, in de rapportage vreemdelingenketen staat dat er 1540 personen in zijn gestroomd. Het is onduidelijk waardoor dit verschil wordt veroorzaakt.[2]

[1]Let op! Op de website van INLIA staat een typefout: het aantal uitgezette mensen naar Georgië is 30 (in de officiële brief) in plaats van 40 zoals genoteerd op de website van INLIA
[2]In onze nieuwsbrief van juli 2017 is er ook aandacht besteed aan het verschil in cijfers tussen de DT&V en de Rapportage Vreemdelingenketen 2016

Land van herkomst	Geheel 2016	Eerste helft 2017 (circa)
Albanië	382	160
Afghanistan	36	40
Servië	16	20
Georgië	30	30
Polen	20	20
Armenië	29	-
Algerije	-	10
Macedonië	-	10
China (Volksrepubliek)	-	10
Brazilië	-	10
Tunesië	-	Minder dan 10
Chili	-	Minder dan 10
Egypte	-	Minder dan 10
Roemenië	-	Minder dan 10
India	14	-
Russische Federatie	12	-
Bulgarije	9	-
Ghana	9	-
Marokko	33	20
Nigeria	33	20
Kosovo	14	10
Turkije	25	10
Irak	15	10
Bosnië-Herzegovina	14	10
Suriname	20	10
Colombia	11	10
Vietnam	14	Minder dan 10
Oekraïne	13	Minder dan 10

Ik kom steeds maar weer terug hier, het lijkt wel voodoo

Ik dacht dat detentie de uiterste maatregel was. Mij vrouw is zwanger en ik heb een kind thuis. Waarom kan ik niet gewoon thuis wachten?

8. Infographic DJI over vreemdelingenbewaring

DJI heeft een infographic gepubliceerd over vreemdelingenbewaring, waarin kort en bondig uitgelegd wordt wat vreemdelingendetentie inhoudt en waar de vreemdelingen in detentie recht op hebben. Volgens deze infographic zouden mensen in de vreemdelingendetentie onbeperkt kunnen bellen. Echter wordt er in alle vreemdelingendetentiecentra, behalve de gesloten gezinsvoorziening, gebruik gemaakt van beltegoed. Gelukkig heeft het Meldpunt een gratis nummer, maar dit geldt niet voor advocaten of anderen. Wij krijgen regelmatig klachten dat mensen hun advocaat of anderen niet meer kunnen bellen wegens onvoldoende beltegoed. Daarnaast zou er volgens deze infographic een ruime bezoekregeling zijn. Echter mogen mensen in de praktijk slechts 2 uur per week bezoek ontvangen. Op dit moment kan je bij detentiecentrum Zeist enkel op vrijdag en zondag op bezoek. In Schiphol kan je enkel bezoeken om 08:00uur in de ochtend of 13:00uur in de middag. Door deze korte tijden en weinig bezoekuren is er geen sprake van een ruime bezoekregeling. Tot slot zouden er volgens de infographic activiteiten tot 21:00uur zijn en zou de kamer alleen ‘s nachts op slot gaan. In Zeist gaat de cel echter nog steeds rond 17:00 uur op slot en zijn er ‘s avonds geen activiteiten meer. In Rotterdam zijn er ook afdelingen waar dit voor geldt.

De infographic besteedt ook aandacht aan het wetsvoorstel Terugkeer en Vreemdelingendetentie. Het is niet helemaal duidelijk of de bovengenoemde regels volgens de infographic in het wetsvoorstel staan, of nu al van toepassing zijn. Echter blijven de telefoonkosten ook in het wetsvoorstel voor eigen rekening, wat niet duidt op onbeperkt bellen. In het wetsvoorstel wordt wel een ruimere tijd aan bezoekuren gesteld, namelijk ten minste 4 uur per week (artikel 29), op dit moment is dit volgens artikel 38 van de Penitentiaire Beginselenwet ten minste 1 uur per week. Volgens het wetsvoorstel is er daarnaast eveneens sprake van vaste tijden waarop bezoek ontvangen mag worden. Dit staat nog steeds niet gelijk aan een ruime bezoekregeling zoals het in de infographic genoemd wordt, Ook noemt het wetsvoorstel een beheersafdeling en inkomstenafdeling waarin insluitingstijden blijvend rond 17:00 zijn, en bovendien worden mensen tussen de middag voor lunchpauze ingesloten. Wij krijgen regelmatig meldingen van mensen die naar de rechtbank zijn geweest en daardoor de mogelijkheid tot luchten hebben gemist. In artikel 23 lid 2 sub e van het wetsvoorstel staat dat de vreemdeling recht heeft op dagelijks verblijf in de buitenlucht, gedurende ten minste twee uur per dag. Dit kan dus niet meer zomaar overgeslagen

9. DJI’er vlogt in detentie

De dienst justitiële inrichtingen heeft eind augustus een aantal filmpjes op Youtube geplaatst waarin een van hun medewerkers laat zien hoe het er aan toe gaat in de instellingen. Ze hebben onder andere filmpjes gemaakt over vreemdelingenbewaring, een dag in de gevangenis en hoe een cel in strafdetentie eruit ziet.

In het filmpje DJI’er vlogt over vreemdelingenbewaring wordt een beeld gegeven van het leven in vreemdelingendetentie. Allereerst wordt er vermeld dat mensen in vreemdelingendetentie niet wegens een strafbaar feit vastzitten, maar om terug te keren naar het land van herkomst. Er wordt in de video telkens naar voren gebracht dat de vreemdelingen veel interne vrijheden hebben, doordat ze bijvoorbeeld kunnen sporten en aan dagbesteding kunnen doen.

In de vlog van de DJI over strafdetentie valt te zien dat strafdetentie helemaal niet zo verschillend is van vreemdelingendetentie. In sommige opzichten lijkt strafdetentie zelfs beter dan vreemdelingendetentie, aangezien in strafdetentie er sprake is van re-integratie programma’s om terug te keren naar de maatschappij, terwijl in vreemdelingendetentie deze programma’s niet aanwezig zijn en ook de mogelijkheid om te werken mist.

Aanmerkelijk is het verschil in de cellen. Volgens de vlog ‘hoe ziet een cel er uit’ wordt in vreemdelingendetentie gesproken van “kamers” en niet van “cellen”. Echter lijken de cellen in vreemdelingendetentie vanuit de filmpjes een stuk soberder dan in strafdetentie. Zo valt te zien dat in vreemdelingendetentie mensen in tweepersoonscellen zitten, terwijl het op de filmpjes over strafdetentie lijkt alsof er in strafdetentie voornamelijk sprake is van een éénpersoonscel. Bovendien lijkt het matras en bed in strafdetentie een stuk comfortabeler dan het plastic-achtige matras in vreemdelingendetentie. Op het oog lijken de gefilmde cellen in strafdetentie zelfs groter dan de cellen in vreemdelingendetentie. Of dit daadwerkelijk zo is wordt uit de filmpjes niet duidelijk.

10. Poging tot zelfmoord door Afghaanse jongen in bewaring update

In de nieuwsbrief van juli berichtten wij over telefoontjes van gedetineerden over zelfmoordpogingen door een Afghaanse jongen op hun afdeling in detentiecentrum Rotterdam. Wij kregen meldingen dat een 22 jarige Afghaanse jongen op 10 juli zichzelf zou hebben proberen op te hangen. Op 27 juli kregen wij de melding dat de jongen voor een tweedemaal had geprobeerd zelfmoord te plegen. Ditmaal met een poging zijn polsen door te snijden.

Heftige meldingen zoals deze roepen natuurlijk vragen op. Het Meldpunt streeft ernaar een zo volledig en juist mogelijk beeld te schetsen. Echter is het soms moeilijk te achterhalen welke kant van het verhaal de juiste is. Des te meer wanneer de meldingen van derden komen en niet van de gedetineerde zelf. Wij hebben contact gezocht met deze jongen maar helaas was het in dit geval moeizaam om met de jongen zelf te spreken, hij spreekt geen talen die wij op het Meldpunt machtig zijn, waardoor hij in eerste instantie niet begreep wie hij aan de telefoon had. Het achterhalen van de advocaat werd daardoor een probleem. Na enig speurwerk bleek dat de jongen verschillende advocaten voor verschillende zaken had. Uiteindelijk bleek geen van deze advocaten op de hoogte te zijn van de zelfmoordpogingen.

Het Meldpunt heeft contact opgenomen met de servicebalie van het detentiecentrum om verdere informatie te krijgen. Zij bevestigden dat de jongen inderdaad op 10 juli had geprobeerd zichzelf wat aan te doen en dat hij vervolgens op de extra zorgafdeling werd geplaatst. Dit houdt in dat hij onder camera toezicht staat, 1-op-1 begeleiding krijgt en dat er ook een uitgebreid logboek over hem wordt bijgehouden. Volgens het detentiecentrum ging het na afloop goed met de jongen, hij had een goed humeur, kwam uit zijn kamer om met andere gedetineerden te recreëren en speelt tafelvoetbal. Het detentiecentrum heeft ook aangegeven dat de kamergenoot van de jongen psychologische hulp is aangeboden na het incident. Er werd echter wel betwist dat er een tweede zelfmoordpoging zou zijn gedaan, de servicebalie had hier namelijk geen melding van geregistreerd staan.

Aan de telefoon bevestigde de jongen zelf dat hij inderdaad op een afdeling zat waar hij onder camera toezicht staat, maar hij gaf aan dat hij dit vervelend en stressvol vond, wat volgens hem niet bevorderlijk is voor zijn situatie. Tevens vroeg hij ons om hem te helpen in contact met zijn advocaat te komen omdat hij zich niet goed voelt en zo snel mogelijk uit detentie wilt komen. Uit het gesprek werd niet duidelijk of hij inderdaad een tweede zelfmoordpoging heeft gedaan.

De asieladvocaat ziet niet veel mogelijkheden meer, de bewaringsadvocaat probeert de inbewaringstelling opnieuw aan te vechten. Zonder de bemiddeling van het Meldpunt hadden de advocaten geen kennis over de ontwikkelingen rondom hun cliënt in het detentiecentrum. Zij zijn niet op de hoogte gesteld door het detentiecentrum en kunnen zelf ook alleen met hun cliënt spreken via een tolk.

Momenteel heeft het Meldpunt sporadisch contact met de jongen die nog steeds in het detentiecentrum van Rotterdam zit, hij blijft aangeven dat het niet goed met hem gaat. Het blijft helaas lastig om goed contact met de jongen te hebben door de taalbarrière.

Het Meldpunt is onderdeel van Stichting LOS, die samen met andere organisaties zorgen over uitzettingen naar Afghanistan heeft geuit en een oproep heeft gedaan om deze te stoppen. Wij merken dat situaties als deze medegedetineerden aangrijpt.

they are putting people in isolation like water.

We are not in Laos or Uganda, we are in a progressive, democratic society here in the Netherlands. How come they still lock innocent people up?

11. Rapportage vreemdelingenketen

Op 11 september 2017 is er een nieuwe rapportage vreemdelingenketen over de periode januari tot en met juni 2017 uitgebracht. Deze rapportage beschrijft op hoofdlijnen de resultaten van de vreemdelingenketen in de eerste helft van 2017 in vergelijking met dezelfde periode in voorgaande jaren.
De recente jaren tot en met 2015 lieten de cijfers over vreemdelingenbewaring een daling zien in vergelijking met dezelfde periode van het voorgaande jaar. Sinds 2016 blijkt er weer een stijging in het aantal personen in vreemdelingenbewaring, en deze stijging zet in de eerste helft van dit jaar voort. Volgens de DJI heeft dit te maken met de hogere asielinstroom van vreemdelingen uit veilige landen, met name Marokko, Algerije en Albanië.

Volgens de rapportage was de bezetting in vreemdelingendetentie in de eerste helft van 2017 op peildatum 340 personen. De DJI publiceert ook maandelijkse bezettingscijfers (zie ook punt 13). De keuze om de bezetting in de rapportage vreemdelingenketen enkel weer te geven op een peildatum zegt naar onze mening onvoldoende.

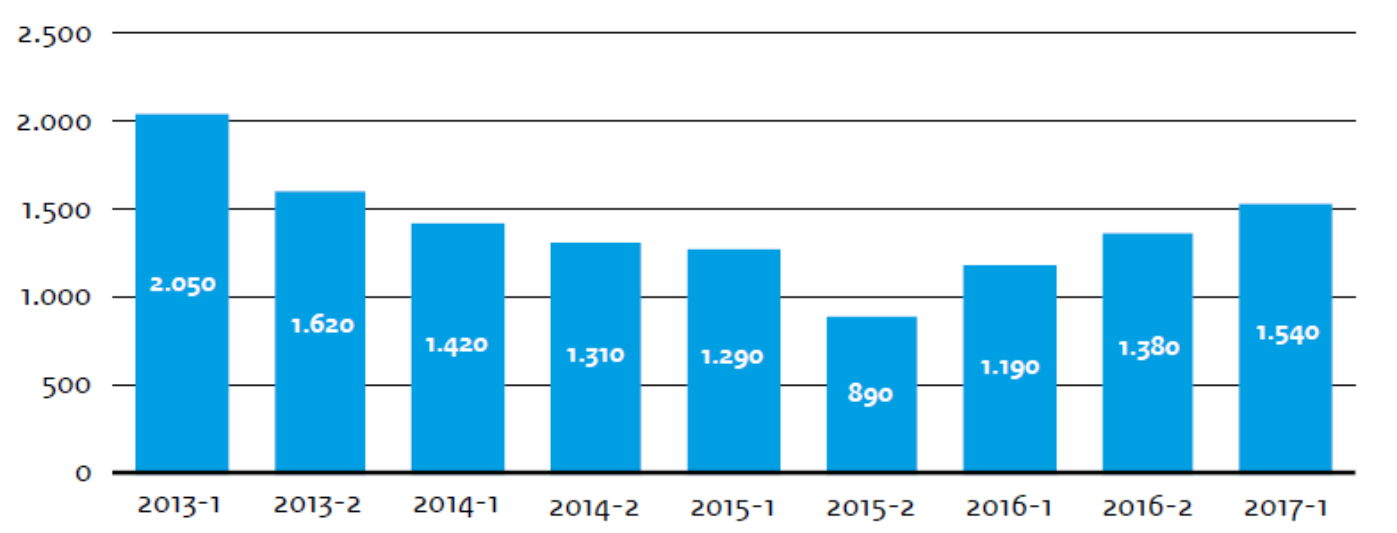

Tabel 1 Instroom vreemdelingenbewaring per jaar 2013- 2017-1 (bron: DJI)

	Uitstroom vreemdelingenbewaring	Bezetting op peildatum
2016-1	1.180	260[24]
2017-1	1.570	340
% verschil	↑33%	↑31

Tabel 1 Uitstroom en bezetting vreemdelingenbewaring (bron: DJI)

	Uitstroom Bewaring o.b.v. artikel 59	Uitstroom Bewaring o.b.v. artikel 6
<3 maanden	1.170	150
3-6 maanden	210	10
>6 maanden	20	<5

Tabel 2 Het aantal uitgestroomde vreemdelingen uit bewaring, uitgesplitst naar bewaringsduur in 2017-1 (bron: DJI)

Verlof, een crimineel krijgt makkelijk verlof, maar als je niks misdaan hebt mag je niet eens naar de verjaardag van je eigen kind.

12. DJI in getal

De DJI heeft de rapportage DJI in getal uitgebracht met cijfers over vreemdelingendetentie van de periode 2012-2016. Hierin staat het volgende:
De bezetting bij de Vreemdelingenbewaring is afgenomen: van 949 personen in 2012 tot 301 personen in 2016. Dit is een daling van circa 68%. In 2016 is de instroom gedaald tot 2.570 vreemdelingen; in vergelijking met 2012 is dat een afname van bijna 53%. Zowel de bezetting als de instroom zijn in 2016 echter wel weer toegenomen ten opzichte van 2015. De bezetting op 30 september 2016 is met 301 personen maar liefst zo'n 94% hoger dan die op 20 september 2015: 155. Van de instroom is in 2016 90% man en 10% vrouw, deze verhouding is sinds 2012 bijna niet veranderd. De meest voorkomende landen (top 5) van waaruit vreemdelingen zijn ingestroomd in 2016, zijn: Albanië (20,4%), Marokko (11,5%), Algerije (6,0%), Afghanistan (4,4%) en Nigeria (3,3%). In 2012 was dit nog een hele andere top 5, namelijk bovenaan stond Marokko (6,5%) als tweede Afghanistan (6,4%), vervolgens Somalië (5,1%), dan Irak (4,2) en als laatste in de top 5 stond China met 3,5%. Opvallend is dat China in 2016 niet eens meer in de top 10 staat van meeste instroom naar nationaliteit. De verblijfsduur in vreemdelingenbewaring is afgenomen van gemiddeld bijna 11 weken in 2012 naar iets meer dan zes weken in 2016. Daarnaast is eind 2014 de Gesloten Gezinsvoorziening (GGv) geopend, hierdoor is na de opening hiervan een stijging ontstaan van het aantal gezinnen met kinderen in bewaring. Tot 2014 was er een forse daling, namelijk van 201 gezinnen in 2012 naar 44 gezinnen in 2014. Toen de GGv open ging is dat weer toegenomen en in 2016 zaten er 76 gezinnen in bewaring met in totaal 147 kinderen.

Hieronder vindt u de meest belangrijke grafieken en tabellen, zie ook de volgende pagina.

Grafiek 3.2 Instroom vreemdelingenbewaring, 2012-2016

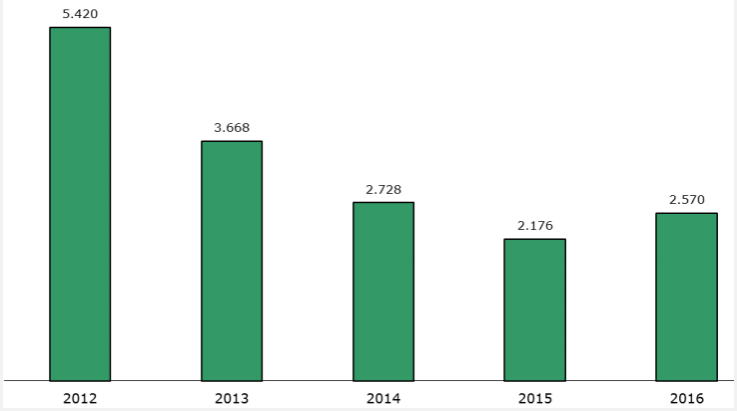

Grafiek 3.6 Bezetting naar wettelijke grondslag van de vrijheids-ontnemende maatregel, 2012-2016

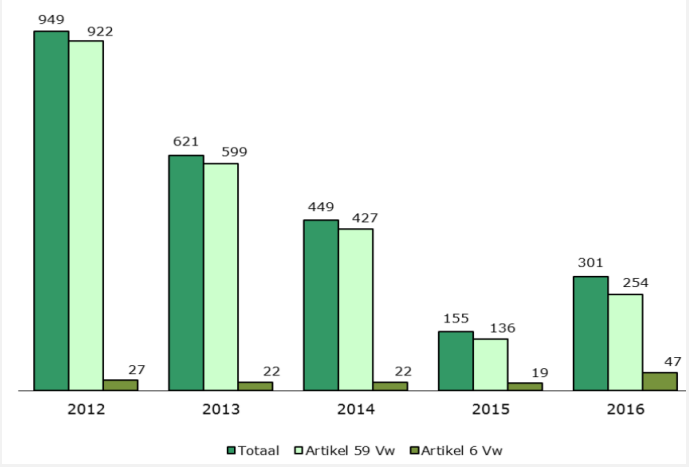

Grafiek 3.3 Instroom naar wettelijke grondslag van de vrijheidsontnemende maatregel, 2012-2016

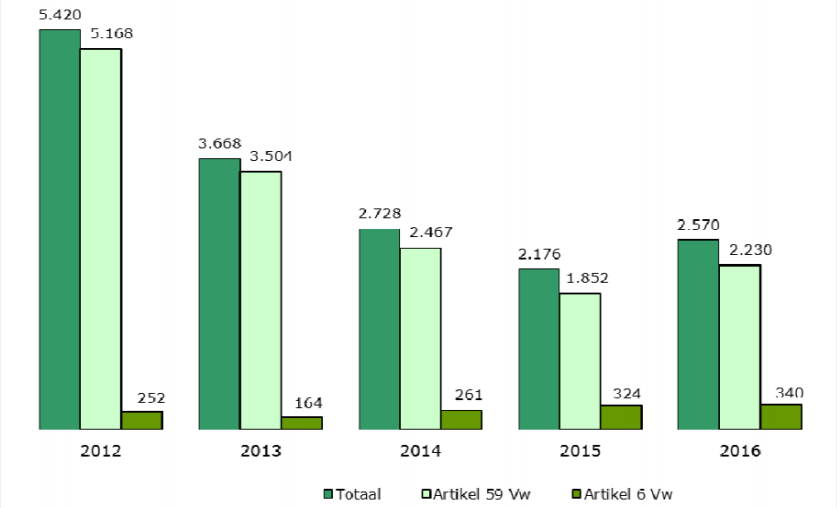

Tabel 3.1 Instroom naar geslacht, 2012-2016

	2012		2013		2014		2015		2016	
Geslacht	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Man	4.609	85	3.255	89	2.374	87	1.901	87	2.301	90
Vrouw	811	15	413	11	354	13	275	13	269	10
Totaal	**5.420**	**100**	**3.668**	**100**	**2.728**	**100**	**2.176**	**100**	**2.570**	**100**

Tabel 3.2 Instroom naar nationaliteit top 10 in procenten, 2012-2016

2012		2013		2014		2015		2016	
Land	%	Land	%	Land	%	Land	%	Land	%
Marokko	6,5	Marokko	7,6	Marokko	8,8	Albanië	8,9	Albanië	20,4
Afghanistan	6,4	Afghanistan	5,1	Albanië	4,1	Marokko	8,4	Marokko	11,5
Somalië	5,1	Somalië	4,7	Afghanistan	3,8	Algerije	3,6	Algerije	6,0
Irak	4,2	Algerije	4,5	Algerije	3,7	Nigeria	3,5	Afghanistan	4,4
China	3,5	Turkije	3,4	China	3,6	Irak	3,0	Nigeria	3,3
Rusland	3,0	Nigeria	2,8	Nigeria	3,4	Afghanistan	2,8	Georgië	2,9
Algerije	2,9	Suriname	2,7	Somalië	3,1	Viëtnam	2,6	Irak	2,5
Nigeria	2,9	Iran	2,7	Suriname	2,9	China	2,5	Suriname	2,2
Turkije	2,8	India	2,7	Turkije	2,6	Suriname	2,4	India	2,1
Iran	2,7	Rusland	2,6	Georgië/India	2,6	Iran/Turkije	2,2	Iran	1,9
Totaal 10	**40,0**	**Totaal 10**	**38,8**	**Totaal 11**	**41,2**	**Totaal 11**	**42,1**	**Totaal 10**	**57,2**
Overig	53,3	Overig	53,9	Overig	52,8	Overig	51,7	Overig	40,0
Onbekend	6,6	Onbekend	7,2	Onbekend	6,0	Onbekend	6,2	Onbekend	2,8
Totaal	**100**	**Totaal**	**100**	**Totaal**	**100**	**Totaal**	**100**	**Totaal**	**100**

Tabel 3.4 Instroom Alleenstaande Minderjarige Vreemdelingen

	2012	2013	2014	2015	2016
Aantal					
	49	25	11	12	26

Tabel 3.5 Instroom gezinnen met kinderen, 2012-2016

	2012	2013	2014	2015	2016
Aantal					
Gezinnen	201	89	44	66	76
Kinderen	352	165	82	129	147

Tabel 3.6 Bezetting naar geslacht, 2012-2016

	2012		2013		2014		2015		2016	
Geslacht	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Man	851	90	589	95	415	92	136	88	282	94
Vrouw	98	10	32	5	34	8	19	12	19	6
Totaal	**949**	**100**	**621**	**100**	**449**	**100**	**155**	**100**	**301**	**100**

Tabel 3.7 Bezetting naar leeftijd, 2012-2016

	2012		2013		2014		2015		2016	
Leeftijd	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
minderjarig	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	0,3
18 en 19 jaar	37	3,9	20	3,2	6	1,3	6	3,9	11	3,7
20 t/m 29 jaar	324	34,1	221	35,6	153	34,1	49	31,6	119	39,5
30 t/m 39 jaar	306	32,2	204	32,9	162	36,1	57	36,8	92	30,6
40 t/m 49 jaar	180	19,0	115	18,5	91	20,3	30	19,4	53	17,6
50 t/m 59 jaar	70	7,4	49	7,9	32	7,1	13	8,4	22	7,3
60 jaar en ouder	15	1,6	6	1,0	5	1,1	0	0,0	3	1,0
onbekend	17	1,8	6	1,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Totaal	**949**	**100**	**621**	**100**	**449**	**100**	**155**	**100**	**301**	**100**
Gemiddelde	**34**		**34**		**35**		**34**		**33**	

Tabel 3.8 Gemiddelde verblijfsduur in dagen, 2012-2016

	2012	2013	2014	2015	2016
Dagen					
art 59	76	73	71	59	43
art 6	55	52	33	26	38
Totaal	**75**	**72**	**67**	**55**	**43**

13. Capaciteit- en bezettingscijfers

Maandelijks houdt de DJI capaciteit- en bezettingscijfers bij. Wij hebben de maandcijfers gebundeld in een grafiek om het overzichtelijk te maken. De cijfers van vreemdelingendetentie in Schiphol worden helaas niet afzonderlijk gepubliceerd, naar verluidt schijnt de bezetting aan het begin van dit jaar rond de 40 personen te zijn geweest, waarbij dit rond mei daalde tot 15 personen of zelfs minder. De reden van deze daling blijft ons onbekend.

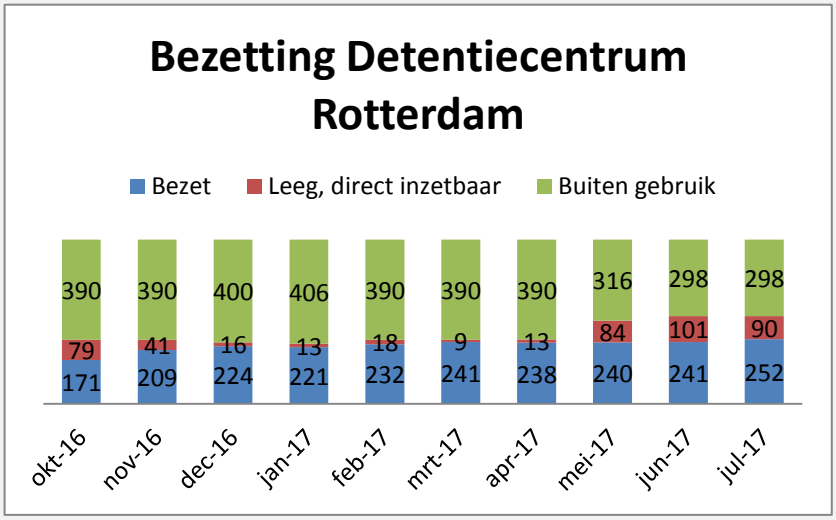

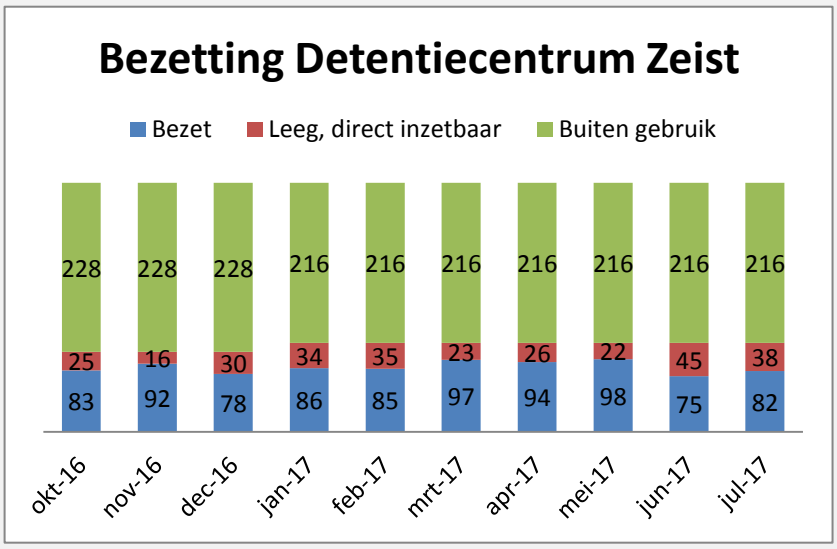

Uit deze cijfers blijkt dat er dit jaar gemiddeld 326 personen in detentiecentrum Rotterdam en Zeist zaten. Indien de gedetineerden uit Schiphol hierbij worden opgeteld dan ligt het gemiddelde iets hoger.

We zijn maar illegalen, waarom mogen we geen eigen telefoon?

Als ze mij zouden uitzetten doen we het nog ergens voor, maar ik zit maar te wachten terwijl mijn vrouw thuis zit met een moeilijke zwangerschap

14. Wakes

Bij wakes wordt er 'gewaakt' voor de vreemdelingen in detentie. Er wordt stilgestaan bij deze mensen die zonder papieren achter slot en grendel zitten. Tijdens wakes kunt u laten weten dat u het niet eens bent met het huidige beleid en kunt u uw stem laten horen.

Wilt u meer te weten komen, of wilt u zelf een keer een wake bijwonen? U kunt dan samen met vrijwilligers en organisaties de detentiecentra bezoeken tijdens de komende wakes:

Detentiecentrum Rotterdam
Elke eerste zondag van de maand vindt er een wake vanuit Stichting Mara plaats om 16:00 – 17:00 uur bij het detentiecentrum in Rotterdam. Voor meer informatie: klik hier.

Detentiecentrum Zeist
Elke eerste zondag van de maand vindt er een wake vanuit de Raad van Kerken plaats bij het detentiecentrum in Zeist om 16.30 uur. Voor meer informatie: klik hier.

Detentiecentrum Schiphol
Elke tweede zondag van de maand vindt er een wake vanuit het Jeannette Noëlhuis plaats van 14:00 – 15:30 uur bij het detentiecentrum in Schiphol. Voor meer informatie: klik hier.

15. Kaarten schrijven

Denkt u wel eens aan de mensen die in vreemdelingendetentie zitten? Wilt u hen een hart onder de riem steken? Schrijf hen dan een kaartje!

De mensen waar wij mee in contact zijn, zijn heel dankbaar wanneer zij een leuk kaartje ontvangen met een kleine tekst erop. Het feit dat er even aan hen gedacht wordt betekent veel voor hen.

Gelieve de kaartjes in het Nederlands te schrijven.

U hoeft uw kaart niet aan iemand persoonlijk te richten. U kunt ze naar ons sturen en vervolgens sturen wij ze voor u door. U kunt uw kaarten naar het volgende adres sturen:

Stichting LOS
TAV Meldpunt Vreemdelingendetentie
Hang 16
3011 GG Rotterdam

Everything is good. I am just waiting.

Stichting LOS – Meldpunt Vreemdelingendetentie
Hang 16, 3011GG Rotterdam | 010-7470156 | Vanuit detentie: 0800-3388776

www.meldpuntvreemdelingendetentie.nl | Twitter: @info_vr | Facebook: @MeldpuntVreemdelingendetentieLOS

Het Meldpunt Vreemdelingendetentie is onderdeel van Stichting LOS en wordt mede mogelijk gemaakt door: Dokters van de Wereld, Emmaus Haarzuilens, Kerk in Actie, Maria Stroot Fonds, Stichting het R.C. Maagdenhuis en Haella Stichting